

Σχεδόν είκοσι χρόνια κοινωνική λειτουργός και με την ευκαιρία αυτού εδώ του σημειώματος θα προσπαθήσω να μοιραστώ εμπειρίες, σκέψεις και προσδοκίες.

από την Α.Γ.

Η αρχή

Βρέθηκα να σπουδάζω κοινωνική εργασία μάλλον «τυχαία» και εννοώ με αυτό ότι δεν ήταν μια συνειδητή επιλογή, δεν ήξερα καν τι σημαίνει ο όρος, αλλά πολύ γρήγορα ένιωσα τυχερή γι'αυτήν την «τυχαία» επιλογή μου.

«Ο κοινωνικός λειτουργός είναι φορέας αλλαγής», «επιδιώκει την ανάπτυξη της κοινωνικής λειτουργικότητας» μαθαίναμε κατά τη διάρκεια των σπουδών μας και αναμέναμε «να αλλάξουμε τον κόσμο», «ο Θεός πέθανε και εκατό χιλιάδες κοινωνικοί λειτουργοί πήραν την θέση του» έγραφε ένα graffiti σε τοίχο και δεν ήταν μακριά από αυτά που πιστεύαμε.

Υπήρξα αρκετά τυχερή επίσης ως προς την πόλη που σπούδασα, καθώς η Πάτρα δεν είχε επάρκεια κοινωνικών υπηρεσιών για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών και το ΤΕΙ λειτουργούσε παράλληλα με τα υφιστάμενα πλαίσια πρακτικής άσκησης και πιλοτικά, προγράμματα δηλ. που λειτουργούσαν με ευθύνη των καθηγητών μας με στόχο την πρακτική μας άσκηση. Βρέθηκα λοιπόν έως και την ολοκλήρωση των σπουδών μου σε πλαίσια ειδικά φτιαγμένα για την εκπαίδευσή μου που παρείχαν περισσότερες ευκαιρίες για ανάπτυξη πρωτοβουλίας, αξιοποίηση της «φαντασίας» και της καινοτομίας.

Οι πρώτες εμπειρίες

Έτσι δουλεύοντας σε μια μικρή κοινότητα έξω από την Πάτρα δοκιμάζαμε (μια μικρή ομάδα οκτώ σπουδαστών) τρόπους αρμονικής συμβίωσης τσιγγάνων και μη τσιγγάνων, ανάπτυξη της τσιγγάνικης κοινότητας και απόκτηση κινήτρων για συμμετοχή στη ζωή της κοινότητας και στην ένταξη των παιδιών τους στο σχολείο. Η δουλειά μας εκείνη την περίοδο είχε στοιχεία κινηματικά, επιδιώκαμε κοινωνική αλλαγή, είχαμε όραμα και στόχους και δουλεύαμε ασταμάτητα παίρνοντας μεγάλες ανταμοιβές για εκείνη την ηλικία και εμπειρία (χρηματοδότηση δράσεων από την κοινότητα, εμπλοκή των ίδιων των τσιγγάνων για εύρεση λύσεων βελτίωσης του προγράμματος, λειτουργία μικτών ομάδων παιδιών της κοινότητας, εγγραφή των παιδιών των τσιγγάνων στο σχολείο και παρακολούθηση του, λειτουργία για όλη την κοινότητα ανοικτού πανεπιστημίου και πολλές άλλες δράσεις).

Εκείνη την περίοδο των σπουδών μου που προσπαθούσα να κάνω κτήμα μου τη γνώση και να αποκτήσω ταυτότητα επαγγελματική – επιστημονική και που η πιο δύσκολη δοκιμασία ήταν να εξηγήσω με απλά λόγια τι είναι ο κοινωνικός λειτουργός, ένας τσιγγάνος μου έδωσε τον καλύτερο ορισμό περιλαμβάνοντας όλα εκείνα τα στοιχεία της θεωρίας που προσπαθούσα να εξηγήσω (αλλαγή, παρέμβαση στο «εδώ και τώρα» του πελάτη, κοινωνική λειτουργικότητα κ.ά.), ο οποίος μου είπε «είναι ο άνθρωπος που σπάει τα δύσκολα σε πολλά εύκολα κομμάτια».

Η επαφή με την πραγματικότητα

Το ότι όλο το διάστημα των σπουδών μου ήμουν σε πιλοτικά πλαίσια ή κατά το διάστημα της πρακτικής μου άσκησης σε ένα εξειδικευμένο πλαίσιο μου έδωσε όσα θετικά περιέγραφα παραπάνω αλλά με κράτησε επίσης σε στάδιο δοκιμαστικού σωλήνα με αποτέλεσμα η πρώτη επαφή μου με τον πραγματικό χώρο των κοινωνικών υπηρεσιών και του συστήματος πρόνοιας να είναι ένα ισχυρό σοκ για μένα. Βρέθηκα σε μια διεύθυνση κοινωνικής πρόνοιας όπου κάθε συνάδελφος όφειλε να εξυπηρετήσει τουλάχιστον τετρακόσιες περιπτώσεις (οικογένειες). Εκεί για πρώτη φορά επισκέφθηκα περιοχές γκέτο, ήλθα σε επαφή με την ανεπάρκεια των πόρων και των μέσων και την απουσία δράσεων για την πρόληψη. Επίσης ήλθα σε επαφή με τη δυσκολία να λειτουργήσω προς όφελος του πελάτη μου/με τον πελάτη μου εάν δεν έχω δυνατότητα αξιοποίησης επαρκών πόρων και κατάλληλων δομών και υποδομών. Κάθε μέρα που περνά από τότε ενισχύεται η πεποίθησή μου ότι η επένδυση σε καλής ποιότητας κοινωνικές υπηρεσίες, υποδομές και δίκτυα μπορεί να συμβάλλει στην κοινοτική και κοινωνική ανάπτυξη.

Παρότι ασκώ μια εργασία η οποία όπως οι περισσότερες στο κοινωνικό πεδίο, συνοδεύεται από δύσκολες συνθήκες εργασίας, κακές αμοιβές, δυσκολίες αποτελεσματικής δράσης νομίζω ότι αν ξανάρχιζα από την αρχή θα την επέλεγα ξανά γιατί μέσα από αυτή εξελίσσομαι ως άτομο και επαγγελματία.